

Chokladarbetare leder

BUENOS AIRES. Det började som en tvist om skyddsåtgärder mot svininfluensan på Kraft Foods, den multinationella livsmedelsjätten bakom märken som Marabou och Gevalia. Nu har tvisten utvecklats till en protestvåg som kanaliserar det utbredda missnöjet i ett land där den ekonomiska krisen har blivit kännbar på allvar.

FOTO: JON WEMAN

Carlos Acuña och Jorge Penayo från fackklubbens styrelse.

På morgonen fredagen den 25 september slog kravallpolis sig in på Kraft Foods chokladfabrik i General Pacheco i en förtort till Buenos Aires, Argentina, efter en dryg månads lång ockupation av fabriken.

– De sköt tårgas och gummikulor, slog med batonger, och dunkade en kamrats huvud mot golvet upprepade gånger. Detta trots att vi gav upp direkt när de bröt sig in, säger Carlos Acuña, från fabriken fackklubbens styrelse till Arbetaren.

Konflikten har nu pågått i över tre månader och började som en till synes ganska rutinartad dispyt om företagets hantering av svininfluensan. Bland annat stängdes företagets förskola, men Kraft Foods vägrade samtidigt att ge föräldrarna ledigt. Den 3 juli hävdar företaget att arbetarna höll 70 kontorsanställda som "gisslan" – fackklubben menar å sin sida att de endast upprättade ett protestläger inne på fabriksområdet. 162 personer avskedades på stående fot.

Enligt fackklubben var det Kraft Foods vägran att förhandla som ledde till att konflikten så snabbt eskalerade.

– Bakgrunden är att de, som

många andra företag, vill genomföra rationaliseringar och flexibiseringar som svar på krisen – säga upp personal och öka arbetstempot. De vet att det vore omöjligt med den här fackklubbens styrelsen. De tog influensakonflikten som en förevändning för att bli av med oss, säger Jorge Penayo, också han med i fackklubbens styrelse.

Som svar inledde de avskedade, tillsammans med några av de som fått behålla sina jobb, en dryg månads lång ockupation av fabriken.

TILL SKILLNAD från i Sverige är det i Argentina, oavsett skäl, förbjudet för arbetsgivaren att säga upp fackligt förtroendevalda utan ett domstolsbeslut som upphäver deras immunitet. I väntan på dom får de heller inte vägras tillträde till arbetsplatsen. I likhet med Sverige är det dock i allmänhet möjligt för arbetsgivaren att komma undan med lagtrots i utbyte mot böter. Arbetsmarknadsministeriet har hittills bötfällt Kraft Foods med motsvarande 25 miljoner svenska kronor för att ha utestängt de spar-

Den 25 september stormade kravallpolis Kraft Foods chokladfabrik utanför Buenos Aires och drev ut arbetarna som

kade medlemmarna i fackklubbens styrelsen.

– Men när det handlar om massivt lagtrots har ministeriet också möjlighet att intervensera i företaget och upphäva avskedandena. De hade kunnat lösa konflikten genom att bara tvinga Kraft Foods att följa lagen – de har ignorerat

åtta olika beslut hittills, säger Jorge Penayo.

I SLUTET AV AUGUSTI började arbetarna blockera den närliggande motorvägen. I september började de få stöd av studenter och andra grupper. Den 28 september stängdes mer än 90 vägar över hela lan-

det i solidaritet, den största mobiliseringen av det här slaget på åtskilliga år. Ett flertal debattörer och politiker har krävt ett slut på det "kaos" som blivit följden. President Kristina Kirchner själv fördömde metoden i ett tal i förra veckan.

Vägblockader är en komplex

protestvåg

FOTO: ALEANDRO MORITZ/SCANPIX

tvingar dem att stänga klockan 5.30 på morgonen.

– Vi gillar inte att göra det, eftersom det irriterar folk, men innan vi stängde motorvägen var det ingen som såg oss. Efter det har företaget kommit till förhandlingsbordet, de har betalat ut innesstående löner och avgångsvederlag till 80 sparkade, säger Jorge Penayo.

EKONOMEN FEDERICO THOMSEN, intervjuad i tidningen Wall Street Journal, ser konflikten som en ”brytning mellan den traditionella fackledningen och ett radikalare ledarskap på fabriksgolven”. Hector Mendez, ordförande i argentinska Industriförbundet, säger till tidningen att han fruktar fler liknande konflikter inspirerade av ”radikala grupper”. Oomtvistligt är att Kraft Foods-arbetarna inte har fått stöd av sitt eget fack, regeringstrogna CGT, medan fackklubbarna på en del andra fabriker, exempelvis på Pepsi, har backat upp dem. De lokala fackklubbarnas styrelser är direktvalda på arbetsplatserna, medan förbundsledningarna tillsätts enligt komplexa procedurer som gör det svårt och långdraget att byta ut dem.

Tydligt är också att regeringen Kirchner i dag inte bara väcker högerens aggressioner, utan också börjar tappa sitt grepp om vänstern och vänstern-mitten. I det läget, och under den här nyss begynnande ekonomiska krisens tryck, har Kraft Foods-konflikten blivit fokus för missnöjet.

JON WEMAN

utrikes@arbetaren.se

ockuperat fabriken i lite över en månad.

fråga i Argentina. Medierapporteringen kring dem är nästan alltid negativ och utgår oftast från uppretade resenärers perspektiv. Men när det kommer till kritan är nästan alla grupper beredda att använda dem. Många högerkommentatorer har kritiserats för att de fördömer Kraft Foods-blocka-

derna, trots att de accepterade jordbrukarnas blockader förra året. I en bisarr vändning hotade i förra veckan ägarna till diskoteken i Buenos Aires förorter med att låta sina anställda genomföra vägblockader som ”kommer att få Kraft-konflikten att likna en mild bris”, i protest mot en ny lag som